

خبرنامه

انجمن پسته ایران Iran Pistachio Association

سال دوم / نیمه اول مهر ۱۳۸۹ / شماره ۸ / ویژه نامه ۱۲ صفحه

یونان؛ بازار مصرف و دروازه ورود پسته ایران به اروپا

ثبت رویدادهای مهم و انتقال آموزه‌ها در گزارش همسفران یونان

تجربه‌هایی که تاکنون از سه سفر جمعی به کشورهای پسته‌خیز بدست آمده، بیش از پیش مؤید آثار مثبت مترتب بر «سفر» است. هم افزایی در گروه، وسعت دید، تجربه‌های جدید در حرفه و رشته شغلی و پند و عبرت از تاریخ و فرهنگ مردم در گستره زمین، افق‌های تازه به رویمان می‌گشاید. ثابت شده که پس از هر سفر هدفمند، تحول را در فکر و اندیشه و روح و روان و رفتارمان احساس خواهیم کرد.

در ادامه برنامه‌های انجمن پسته ایران که برای آشنایی اعضا با موقعیت صنعت پسته در کشورهای پسته‌خیز و آگاهی از توانایی‌های آنها در زمینه‌های تولید، فرآوری و صنایع تبدیلی و صادرات اجرا می‌شود، هیأتی متشکل از ۲۹ باغدار و فرآوری‌کننده، (از ۳۰ شهروند تا ۵ مهر) به یونان اعزام شد. سرپرست گروه اعزامی به یونان (مهندس علی نظری) در ارزیابی خود از این سفر می‌نویسد:

هر عضو انجمن با حضور و همکاری نزدیک می‌تواند سفرهای جمعی را هم برای خود، هم دیگران پربارتر و پربارتر سازد. از دوستانی که نتایج بازدیدها و آموخته‌هاشان را برای چاپ به خبرنگار داده‌اند، تشکر می‌کنیم و قدر دان مشارکت و همکاری همه عزیزانی هستیم که چه در ایران و چه در یونان برای برگزاری بهتر برنامه‌های سفر انجمن را یاری داده‌اند.

سر دبیر خبرنامه

علیرغم مشکل اقلیم، نکات قابل تعمقی بود که برای هر باغدار می‌تواند آموزنده باشد. این است که این بازدید را به سایر باغداران توصیه می‌کنم. هر سفر داخلی یا خارجی ممکن است نکاتی را به ما بیاموزد و یادآوری کند که باعث شود بهره‌وری در هر یک از باغات ما تحت تاثیر مثبت آن قرار گیرد. خبرنامه در جهت ثبت رویدادهای مهم انجمن پسته و انتقال آموزه‌های اعضا از سفر یونان، شماره نیمه اول مهرماه را به گزارش دستاوردهای این سفر اختصاص داده است.

«در نگاه اول، بخصوص با دیدی که ما از موقعیت پسته کشور خود داریم، به نظر می‌رسد که صنعت پسته در یونان توسعه پیدا نکرده و احتمال توسعه آن نیز ضعیف است، ولی در جریان بازدیدها و مشاهدات متوجه نکات ظریف و ریزه‌کاری‌هایی در امور باغداری و همچنین صنایع جنبی پسته یونان شدیم که این برداشت را اصلاح کرد؛ هرس بسیار عالی درختان، حفظ فاصله صحیح کاشت، عدم وجود علف هرز، آبیاری صحیح، انتخاب پایه بسیار عالی، برداشت نسبتاً خوب در پسته کاری یونان و...»

حضور انجمن پسته در نمایشگاه سیال فرانسه

انجمن پسته ایران با ۱۵ مترمربع غرفه اختصاصی، در کنار ۱۲ شرکت مواد غذایی، در سالن شماره ۶ مربوط به غرفه‌های ایران حضور خواهد یافت.

به گزارش شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ج.ا.ایران، نمایشگاه بین‌المللی مواد غذایی پاریس - فرانسه (سیال ۲۰۱۰) از تاریخ ۲۵ لغایت ۲۹ مهرماه ۱۳۸۹ (۱۷ لغایت ۲۱ اکتبر ۲۰۱۰) برگزار می‌شود.

جلسه افتتاحیه با

هیأت اتحادیه اروپا بر گزار شد

جلسه افتتاحیه هیأت اتحادیه اروپا از ساعت ۹ تا ۱۲ صبح روز دوشنبه ۸۹/۷/۱۹ در وزارت جهاد کشاورزی برگزار شد. کارگروهی که از سوی ستاد عالی پسته کشور تشکیل شده بود، برای هماهنگی برنامه‌های بازدید هیأت اروپایی، قبل از این جلسه، ۴ نشست داشت.

مأموریت ۱۰ روزه هیأت اروپایی، بررسی وضعیت کنترل آلودگی آفات و کسین در پسته‌های صادراتی ایران به مقصد کشورهای اروپایی است.

طرح زیر کشت پسته در جاجرم

سطح زیر کشت پسته در جاجرم بجنورد طی دو سال اخیر از ۵۰ هکتار به ۲۶۰ هکتار رسیده است. تاکنون حدود ۸۰ هکتار از باغهای پسته این شهرستان به باردهی کامل رسیده و پیش بینی می‌شود ۹۰ تن محصول از آن‌ها برداشت شود. یک ترمینال فرآوری نیز در این شهرستان با هزینه یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال توسط بخش خصوصی راه اندازی شده است. خراسان شمالی ۷۲۰ هکتار باغ پسته دارد که ۴۰۰ هکتار آن بارور است. شهرستان اسفراین در استان خراسان شمالی با ۴۲۵ هکتار بیشترین سطح باغهای پسته را در استان خراسان شمالی دارد.

تولید سالانه ۸ هزار تن پسته خشک در اصفهان

سطح زیر کشت پسته در استان اصفهان ۴۵۰۰ هکتار است که بیش از ۴۰ درصد در آران و بیدگل، و بقیه در نایین، کاشان، شرق اصفهان، خور و بیابانک و سایر مناطق استان واقع شده است. بدلیل کمبود آب و محدودیت کیفیت آن در این استان، باغ‌های پسته و انار بلحاظ مصرف آب پایین و مقاومت بالا در حال توسعه است. استان اصفهان ۷۸ هزار هکتار باغ مثمر دارد که عمده آنها سیب، بادام، انار و پسته می‌باشد. شهرستان سمیرم بیشترین سطح باغها و شهرستان آران و بیدگل در شمالی‌ترین نقطه، رتبه نخست باغ‌های پسته این استان را دارند.

صنعت پسته یونان از نگاه گروه اعضای انجمن

یک میلیون اصله درخت پسته بارده با متوسط عمر ۸۰ سال

علیرضا شیخانی
(مدیر اجرایی تور)

♦ کل مساحت پسته کاری در یونان حدود ۵۳۰۰ هکتار است. از سال ۱۸۶۱ باغریزی مدرن در این کشور آغاز شده است. به گفته رییس اتحادیه کشاورزان، در حال حاضر حدود یک میلیون اصله درخت پسته بارده با متوسط عمر ۸۰ سال در این کشور وجود دارد. در طی ۴۰ سال اخیر حتی به اندازه یک هکتار باغ پسته جدید در یونان ایجاد نشده. کشاورزان و مسؤولان، علت آن را قیمت پائین پسته، طولانی بودن زمان به بار نشستن، عدم صادرات پسته، و جایگزینی باغهای زیتون می دانند. ♦ مهم ترین مرکز پسته کاری یونان، جزیره آگینا در ۲۷ کیلومتری شهر آتن در دریای اژه است، با ۷۸ کیلومترمربع و حدود ۳۰۰ هکتار باغ پسته بطور پراکنده. پسته کاران در این جزیره یک شرکت تعاونی با قدمت ۶۰ سال دارند. شرکت تعاونی پسته کاران مهم ترین مرکز خرید و فروش پسته محصول جزیره است و یک مرکز فرآوری کوچک با وسایل اولیه دارد.

♦ در آگینا قیمت خرید پسته بصورت مخلوط هر کیلو ۶ یورو و فرآوری و پاک شده آن هر کیلو ۸ یورو است. باغها اغلب بصورت دیم نگهداری

می شوند. ولی در سالهای اخیر از آبیاری به وسیله تانکر در فصول گرم و خشک و همچنین لوله های تحت فشار که در سطح زمین و بر روی شاخه های درختان کشیده می شوند، نیز استفاده می کنند.

شبکه آبیاری تحت فشار زیر زمینی ایجاد نمی کنند. علت لوله کشی در سطح زمین، ارزان تر بودن و آسانی کنترل عیوب و ترکیدن لوله ها از طریق مشاهده است.

♦ حفر چاه عمیق (عمق ۲۰۰ متر)

درختان حداکثر ۱۵۰ تا ۲۵۰ ساعت در سال است. (با خانم پروفسور ماریانا که در این باره تحقیق کرده، صحبت داشتیم. قرار شد این اطلاعات را برای انجمن بفرستند.)

♦ میزان محصول پسته آگینا (به گفته کشاورزان و مدیر عامل تعاونی) حدود ۲۰۰۰ کیلوگرم در هکتار، پسته خشک سال آور است. سال ناآور تقریباً محصول ناچیز است.

از نوع پیوندی خاص بنام پسته آگینا که شبیه پسته بادامی ایران است

● فاصله کاشت درختان پسته معمولاً ۶×۶ متر است و در هر هکتار ۲۵۰ - ۳۰۰ اصله درخت می کارند.
● نوع مالکیت در جزیره Aeaqina خرده مالکی است و باغ بزرگ تر از ۵ هکتار ندارند.

استفاده می شود. پیوند را بر روی پایه Teribantus انجام می دهند.

درختان روی ارتفاع ۳۰ تا ۴۰ سانتی متر بصورت تک شاخه پیوند زنی می شوند. بعد از رشد درختان پیوند شده، نظیر درختان سیب و گلابی، با ارتفاع ۴ تا ۶ متر و بصورت جامی (کاسه ای) هرس می گردند. (منظره باغ پسته از فاصله دور شبیه باغ سیب است.)

♦ فاصله کاشت درختان معمولاً ۶×۶

متر است و در هر هکتار ۳۰۰ - ۲۵۰ اصله درخت می کارند.

♦ نوع مالکیت باغهای آگینا خرده مالکی است. متراژ باغ ها بیشتر از ۵ هکتار نیست.

♦ سمپاشی باغها علیه آفات و بیماری های خاص صورت می پذیرد. آفت غالب «پسیل پسته» است. بیماری های قارچی با وجود رطوبت بالای جزیره کم است.

فقط دانه های بدشکل و سیاه را به هنگام فرآوری جداسازی می کنند.

♦ از آب دریا، به خاطر وجود سولفات سدیم باقی مانده در آن برای آبیاری درختان استفاده نمی کنند و در سواحلی که پیشروی آب دریا باعث نابودی باغها شده، تنها راه آبیاری استفاده از آب خریداری شده از دولت است. در بعضی باغها به غیر از جزیره آگینا، از آب چاه استفاده می شود.

♦ خانم پروفسوری که از طرف دانشگاه آتن با هیأت اعزامی انجمن مذاکره می کرد، گفت: روی چهار نوع پیوند در کارهای مطالعاتی و تحقیقاتی شده که هنوز به اتمام نرسیده، ولی نتایج حاصله تاکنون نشان داده که این پایه ها و پیوندها در مناطق سردسیر یونان جواب نمی دهد.

♦ برای هر هشت اصله درخت ماده

یک اصله درخت نر کاشت شده که بخوبی جواب داده است.

- در صد پوکی و عدم تلقیح بسیار پائین است.

♦ پوست کنی بوسیله دستگاههای بسیار قدیمی صورت می گیرد که تیغه های لاستیکی در یک محور، با حدود ۲ متر و به شکل استوانه دارد. کارایی این دستگاه خوب است و موردی از مغزشدن پسته ها مشاهده نشد. عملکرد دستگاه برای همراهان متخصص مازکار خانجانت «ممتازان» و «کارا» جالب بود. آنها در فرصت هایی که بدست آمد در این خصوص بررسی و مطالعه کردند. قرار شد اطلاعات حاصل را در اختیار انجمن قرار دهند.

♦ آگینا در ارتفاع ۵۳۰ متری از سطح دریا قرار دارد. درختان پسته در ارتفاع ۳۰۰ تا ۵۰۰ متری سطح دریا کاشته شده، در حالی که ارتفاع مطلوب برای کاشت درخت پسته ۹۰۰ تا ۱۲۰۰ متر از سطح دریاست.

♦ باغهای جزیره آگینا و سایر نقاط یونان سال آور بودند. می گفتند درختان پسته یونان سالهای ناآور حتی یک دانه پسته هم نمی دهند که این برای ما عجیب و سؤال برانگیز بود!

♦ کوددهی بصورت عمومی رایج است. از مخلوط کود دامی + کود مرغی پس از برداشت در باغها استفاده می شود. محلول پاشی نیز طی دو نوبت معمول است. کودهای شیمیایی N.P.K همراه با کودهای دامی و مرغی به زمین داده می شود.

بازدیدها و ملاقاتهای رسمی

دیدار با اعضای اتحادیه کشاورزان

این جلسه با حضور و همراهی آقای محمد عابدینی رایزن اقتصادی و بازرگانی سفارت ایران در یونان در محل دفتر مرکزی اتحادیه برگزار شد. رییس هیأت یونانی، آقای Karamichas - Tezannetos بود. اعضای هیأت، نمایندگان قانونی اتحادیه کشاورزان یونان در کشورهای اروپایی و اتحادیه اروپا بودند.

در ابتدای جلسه آقای علیرضا شیخانی مدیر اجرایی گروه اعزامی انجمن، از جانب هیأت ایرانی از میزبان تشکر و اعضای گروه را با نوع فعالیت و تخصص شان در صنعت پسته معرفی کرد. سپس آقای علی نظری، نایب رییس انجمن و سرپرست گروه با اشاره به برنامه ها و فعالیتهای انجمن پسته ایران، از جمله سفرهایی که برای اعضای خود برنامه ریزی می کند، آمادگی اعضای هیأت و انجمن پسته ایران را برای همکاری در امور فنی - اقتصادی و بازرگانی و تبادل اطلاعات با طرف یونانی

اعلام داشت.

رییس هیأت یونانی نیز با تشکر متقابل از حضور هیأت ایرانی، علاقه مندی اتحادیه را برای همکاری در همه ی زمینه های صنعت با انجمن پسته ایران اظهار داشت و با پذیرش دعوت رسمی انجمن برای بازدید از ایران خواهان برقراری تبادلات فنی و بازرگانی میان پسته کاران ایران و یونان شد.

تحقیقات به اتمام نرسیده و نتایج نهایی مشخص نیست. خانم ماریانا در مورد ارقام و پیوندهای ایرانی سؤالهایی مطرح کرد که پاسخ شنید. ایشان برنامه های بازدید از نهالستان در خارج آتن، و چند باغ پسته را برای هیأت اعزامی انجمن هماهنگ کرد.

بازدید از نهالستان
نهالستان Hellenjc Plants در

● کشاورزان آب مورد نیاز را با شرایط مناسب از دولت می خردند و بابت آن هزینه زیادی متحمل نمی شوند.
● میزان محصول پسته در جزیره Aeaqina حدود ۲۰۰۰ کیلوگرم پسته خشک در هکتار سال آور است.

۱۵۰ کیلومتری جنوب غربی یونان که دارای خط تولید و پرورش پسته است مورد بازدید قرار گرفت. بر روی پایه های محلی یونان که از نوع Tribentus بوده پسته آگینا را در گلدان پیوند می زنند. نکته جالب این است که این پیوندها در سال بعد تا ارتفاع بیش از ۲ متر شاخه زنی و رشد می کنند. نهال ها را به کشورهای دیگر بالکان صادر می کنند. اینکه در یک گلدان نسبتاً کوچک حدود

در پایان، دعوت نامه رسمی انجمن از طریق سفارت جمهوری اسلامی ایران به رییس اتحادیه کشاورزان یونان تسلیم شد تا در فصل مناسب از ایران بازدید کند.

جلسه با استاد دانشگاه کشاورزی آتن

خانم پروفسور ماریانا (Mariana) در جمع هیأت ایرانی راجع به پیوندهای جدید بر روی پایه های مقاوم به آفات و بیماری ها توضیح داد. وی افزود: این

۱۵×۱۵ سانتیمتر پیوند یکساله بیش از یک سانتیمتر قطر و بیش از ۲ متر رشد کرده، قدرت پایه و تطابق خوب آنرا نشان می داد.

بازدید از باغهای پسته

در مسیر راه از باغ پسته نسبتاً وسیع با مساحت ۱۰ هکتار بازدید کردیم. باغدار و مالک این باغ توضیحات کافی دادند. (نظیر آنچه در جزیره آگینا ذکر شد) طبق این اطلاعات، نوع کاشت، نگهداری و برداشت محصول پسته در همه مناطق یونان تقریباً یکسان است. یکی از باغهای بزرگ را از نظر رعایت نکات فنی در نوع کاشت و هرس و نگهداری، شاخص یافتیم.

مالک این باغ می گفت: از باغ خود ۲۰۰۰ کیلوگرم پسته خشک در هکتار سال آور برداشت می کند.

مالک باغ و رییس اتحادیه کشاورزان یونان اظهار داشتند: تولید پسته در یک رشد ۱۰ ساله از ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۹ از ۱۰،۰۰۰ تن به ۱۲،۰۰۰ تن افزایش یافته است. (میزان تولید پسته در سال ۲۰۱۰ برآورد نشده است.)

دیدار و گفتگو با سفیر ایران

اعضای هیأت در محل سفارت ایران با آقای هنردوست (سفیر) و محمد عابدینی (رایزن اقتصادی) دیدار و گفت و گو کردند. در این نشست، آقای هنردوست آمادگی سفارت ج.ا. را برای همکاری در برقراری مشارکت اقتصادی و فنی میان انجمن پسته ایران و اتحادیه کشاورزان یونان اعلام و ابراز علاقه کرد که انجمن در زمینه صادرات پسته و همکاری فنی با پسته کاران یونان فعالیت کند.

هیأت امیدوار است در سفر بعدی به یونان، پروتکل اقتصادی - فنی تهیه و امضاء شود؛ به خصوص که اتحادیه کشاورزان یونان اعلام کرده در نظر دارد پس از رکود ۴۰ ساله، کار باغ ریزی و تولید پسته را در آن کشور احیاء کند. اتحادیه از پسته کاران ایرانی رسماً دعوت به همکاری و مساعدت کرد.

♦ برنامه های دیگر: اعضای هیأت پس از ۴ روز کاری فشرده، به بازدید از مناطق باستانی و دیدنی آتن پرداختند.

ارزبایی و پیشنهاد

♦ در تولیدات جانبی پسته پیشرفت دارند و استفاده از پسته در صنایع غذایی، شیرینی و کیک، بستنی، مربا و... متداول است. فرصت لازم برای بررسی و کسب اطلاعات جامع از فعالیتهایی که یونان در بخش تولیدات جانبی پسته دارد نداشتیم. برای بررسی های هدفمند در امور صنایع جانبی پسته، لازم است گروه دیگری از همکاران با تخصص در بخش صنایع جنبی پسته به یونان اعزام شود.

♦ بهره گیری از تجارب یونان و استفاده از پایه Tribentus در مناطق گرمسیر ایران بسیار مفید است. احتمالاً این پایه مقاومت به سرمای زیاد نداشته باشد ولی بهر حال باید تست شود که قرار شد این کار را انجام دهیم.

♦ یکی از مشکلات صنایع پسته در ایران، نبود صنایع غذایی مرتبط با پسته در حد جهانی است که توجه جدی دست‌اندرکاران را به رفع این نقیصه می‌طلبد. یونان یک نمونه خوب برای ما است که با تولید مربای چغاله پسته، انواع ترشی از مغز پسته و کرم در کل پسته، و بستنی خالص با کرم پسته در حد وفور و بصورت تجاری توانسته برای خود بازار پر مشتری بدست آورد.

♦ شاید بدلیل قیمت نسبتاً گران زمین در یونان و کمی آب و عدم تطبیق

کافی اقلیم یونان و عدم سرمای کافی زمستان و رطوبت با طبیعت پسته، این صنعت در یونان توسعه پیدا نکرده است و احتمال توسعه آن نیز ضعیف بنظر می‌رسد. یک باغدار در پاسخ سوال ما گفت: قیمت زمین کشاورزی هر متر ۳ یورو و قیمت هر درخت با احتساب سهم آب ۱۰۰ یورو است.

«بسته بندی» و استفاده بهینه از پوست و مغز و خود پسته در صنایع جانبی نقطه قوت یونان است

محمد سلطانزاده

* در حال حاضر پسته به عنوان محصول استراتژیک و درآمدزا جزء اولویات و برنامه‌های اقتصادی یونان قرار ندارد، ولی آنها متوجه ارزش و سوددهی همه محصولات باغی و بخصوص پسته شده‌اند.

* ویژگیهای پسته تولیدی یونان، عدم ترک خوردگی در پوست‌تر، رسیدگی همزمان و سست بودن بند پسته است که هنگام برداشت دانه‌ها (تکاندن) به آسانی از خوشه، جدا و در نتیجه میزان آلودگی به آفات و کسین بسیار کم می‌شود.

* در بر خوردهای اول متوجه شدیم که پسته به عنوان محصول استراتژیک و درآمدزا جزء اولویات و برنامه‌های اقتصادی یونان قرار ندارد.

* در جلسه با اعضای کنفدراسیون کشاورزی یونان چنین استنباط شد که آنها چندین اطلاعاتی از پسته ندارند و خواهان گسترش روابط فنی و استفاده از تجارب ایران در صنعت پسته برای پیشرفت و ارتقاء علمی و عملی تولید پسته در کشورشان هستند.

* قابلیت‌های پسته‌کاران در یونان و

فعالیت‌های مختصر

علمی آنها در قالب یک تشکیلات قوی سازماندهی نشده، اما با توجهی که به ارزش و سوددهی همه محصولات باغی و بخصوص پسته پیدا کرده‌اند، برای توسعه باغ‌ها و افزایش تولید، هماهنگی و تعامل، انتقال فن‌آوری و الگوبرداری از ایران و آمریکا (بین باغدارها و فرآوری کننده‌ها و تجار یونانی) می‌کوشند و

به نظر می‌رسد آینده بهتری در صنعت پسته خواهند داشت.

* از مساحت کل باغهای زیر کشت پسته آمار دقیقی ارائه نشد؛ سطح زیر کشت را از ۵۰۰ تا ۹۵۰۰ هکتار می‌گفتند.

* نقطه قوت آنها بیشتر در «بسته بندی» و استفاده بهینه از پوست و مغز و خود پسته است که در تهیه انواع

شیرینی، مربا و کره عرضه شده در سوپرمارکت‌ها مشاهده می‌شد.

* سفیر ایران در یونان معتقد است یونان می‌تواند دروازه ورود محصولات ایران، بخصوص «پسته» به اروپا باشد. وی تصریح کرد: توریستی بودن یونان نیز یک بازار بسیار خوب برای پسته ایران است.

* سازمان اداری یونان برای امور کشتیرانی وزارتخانه‌ای مستقل به نام وزارت کشتیرانی دارد و با داشتن ناوگانی متشکل از ۳۷۰۰ کشتی تجاری و افزایش آن به ۴۷۰۰ فروند تا پایان سال ۲۰۱۱، پیش بینی می‌شود در زمره ناوگان‌های مجهز و فعال و مدرن دنیا خواهد شد.

گزارش همسفران پسته

تصویری ایران در یونان

از خصوصیات پسته آگینا در صد بالای خندانی است

حسن طریقی احمد

مشکل آفات و کسین را بیشتر در باغ می بینند نه در نحوه انبارداری. جدا کردن پسته های سیاه و سوراخ، نتیجه آزمون آفات و کسین را به مقدار زیاد منفی خواهد کرد. پسته تولیدی حتی برای بازارهای داخلی حتماً باید گواهی آزمون آفات و کسین داشته باشد.

درختان پسته یکی از باغهای کوچک با عمر متوسط ۳۰-۴۰ سال به صورت تک پایه و فواصل مناسب ۶×۶ و به صورت جامی هرس شده بودند، لوله های آبیاری از روی درختان عبور داده شده بود. آب به وسیله نازل های نازک تا نزدیکی سطح زمین آمده (هر درخت نازل)، زمین عاری از هرگونه علف هرز بود، به وسیله ریتواتور این مبارزه صورت می گرفت.

از خصوصیات پسته آگینا در صد بالای خندانی آن است.

آفات مهم پسته در یونان، کرم مغزخوار، پسیل، کاپنودیس است.

می گفتند تا ۲۰۰۰ کیلوگرم نیز از باغها برداشت می شود ولی با توجه به تولید سرانه و سطح زیرکشت در یونان این رقم واقعی به نظر نمی رسد.

در باغ های غیرارگانیک از کودشیمیایی و دامی به صورت تلفیقی استفاده می شود. جمع آوری به صورت دستی و چادر است. پسته با خوشه برداشت نمی شود. امسال شاید ۱۵-۲۰ درصد از پسته روی درخت مانده بود که می گفتند به دلیل گرانی هزینه کارگر (روزانه ۶۰ یورو)، برداشت کامل اقتصادی نیست.

از ترمینالی بازدید کردیم که فقط

نیاز آنها در پوست گیری پسته است. این دستگاه برای پسته های ریز بسیار مناسب است، امکان مغز کردن ندارد (مشکلی که چرخها در ایران دارند و پسته های ریز را مغز می کنند).

در کارگاه برشته و شور کنی پسته به نمک و اسیدسیتریک (سرکه) آغشته شده و در کوره تا ۱۶۲ درجه سانتیگراد به مدت ۷ دقیقه برشته و در قسمت دیگر کارگاه در بسته های ۲۷۵ گرمی با یک برند خاص بسته بندی می شود.

خانم دکتر ادونو محقق دانشگاه در رشته Pomology در ختان

● مزد کارگر روزانه حدود ۶۰ یورو و قیمت هر هکتار باغ
● شمر ۶۰ هزار یورو است..
● توسعه پسته از طریق فروش سالانه حدود ۲۰ هزار نهال
● صورت می گیرد.

خران کننده و گرمسیری که با دانشگاه تهران همکاری نزدیک می کند، به جمع آوری خیلی از پیوندها و واریته های موجود در ایران پرداخته و قصد مقایسه ژنتیکی با پیوند موجود در آگینا را دارد. (هنوز در مراحل اولیه تحقیق است).

به گفته ایشان پایه پسته در یونان P.terebinthus و پیوند آن P.Vera است. یونانی ها در انتخاب واریته های مناسب به دلیل کم بودن تعداد واریته محدودیت دارند.

ایشان اظهار می کرد که ارقام زودگل، متوسط گل و دیرگل را در یونان جمع آوری کرده اند که زود گلها ۳ تا ۵ بر گجه داشتند و متوسط گلها ۵ تا ۷ بر گجه و دیر گلها ۷ تا ۹ بر گجه.

جلسه با کنفدراسیون کشاورزی:

هیأت یونانی بیشتر از مسئولان رده بالای کشاورزی یونان بودند و به صورت تخصصی با پسته سرو کار نداشتند، به همین علت مباحث بیشتر کلی و راهبردی بود.

گفتند: پسته یکی از محصولات فرعی کشاورزی یونان محسوب می شده ولی نگاه امروز آنها به پسته متفاوت با گذشته است؛ از طریق توسعه صنعت پسته در پی یافتن راه گذر از تنگنای اقتصادی هستند. خواهان گسترش روابط در جهت استفاده از تجارب ایران برای رشد صنعت پسته در یونان و ارتقاء جایگاه آن بودند.

ویژگی های پسته کاری در مغارا:

منطقه «مغارا» یکی از مناطق پسته خیز یونان در استان اتیکا، در فاصله ۱۲۰ کیلومتری آتن است. ابتدا برای بازدید از یک باغ نسبتاً خوب رفتیم.

تقسیم‌بندی زمان باروری درخت ماده به چهار نوع در باغها رعایت شده است

داروی اتحادیه اروپاست.

اهم مشکلات کشاورزان یونان:

* نوع برداشت بصورت انتخابی (shaking) موجب باقیماندن بعضی خوشه‌ها روی درخت تا فصل هرس (ژانویه) و ازدیاد آفات و نیز آسیب رساندن به جوانه‌های رویشی روی درخت می‌شود.

* در فراوری پسته از سیستم مکانیزه قدیمی استفاده می‌کنند که قابل توجیه نیست؛ زیرا هم قدمت پسته در یونان زیاد است، هم با پیشرفت‌های علمی و دسترسی به اطلاعات از طریق اینترنت، سیستم‌های جدید به راحتی قابل خرید و ساخت می‌باشد.

* عدم آمادگی کشاورزان یونانی در مذاکرات، از نظر اطلاعات علمی، نداشتن محل مناسب برای برگزاری اینگونه نشست‌ها و ضعف در انتخاب افراد با تجربه برای مذاکره و تبادل اطلاعات.

* صنعت پسته ایران در مقایسه با یونان از نظر منابع نیروی انسانی، مراکز علمی، تنوع ژنتیکی، سطح زیر کشت و کشاورزان نمونه، بسیار جلوتر است و می‌تواند محصول با کیفیت و کمیت باز هم بهتر به بازار جهانی عرضه کند. با سرمایه‌گذاری در بخش علمی و تأسیس مراکز پژوهشی، باید صنعت پسته کشور را در بخش‌های تولید و فراوری و صنایع جنبی، منطبق با علم روز دنیا پیش ببریم.

حسین اسلامی (مشاور در امور آبیاری و کشاورزی)
حسین سلطانزاده (مدیر عامل شرکت پمپ‌کار کرمان)
حسین دولت‌آبادی (باغدار پسته)

* در کاشت باغها رعایت نسبت درختان نر به ماده شده است. تقسیم‌بندی را نیز براساس زمان باروری درخت ماده به چهار نوع رعایت کرده‌اند.

* با اینکه از نظر زمین کشاورزی در مضیقه بوده‌اند ولی فاصله صحیح را در کاشت درختان رعایت کرده‌اند (رعایت حریم ۶ متر برای هر درخت)

* در باغها رعایت نسبت درختان نر به ماده شده است. این نسبت بسته به شدت سرعت بادهای موسمی، بخصوص در فصل بهار، یک به ده است. تقسیم‌بندی را بر اساس زمان باروری درخت ماده به چهار نوع رعایت کرده‌اند. در ایران با توجه به اینکه سرعت بادهای موسمی زیاد است، همین تعداد درخت نر می‌تواند کفایت کند ولی اگر محاسبه علمی صورت گیرد و این نسبت رعایت شود، احتمالاً در افزایش تولید موثر خواهد بود.

* عدم استفاده و یا مصرف به مقدار بسیار پایین سموم دفع آفات در باغهای پسته یونان مهم و جالب است. مبارزه بیولوژیک با آفات علمی تر است و محصول سالم تر خواهد بود.

* تحقیق در زمینه کشت بافت که در ایران نیز صورت می‌گیرد می‌تواند گام موثری برای رسیدن به واریته‌ای باشد که دارای کیفیت بسیار بالا و مقاوم در برابر آفات روز افزون است.

* با توجه به نوع برداشت پسته بصورت انتخابی و از پسته‌های رسیده، باروش تکاندن، میزان آلودگی آفات و کسین، پایین و تقریباً در حد استاندارد کمیته غذا و

صاحب باغ اظهار می‌کرد که از آب شور و روش مغناطیسی برای آبیاری استفاده شده است که ما نتوانستیم به آنجا مراجعه کنیم.

درختان با فواصل بسیار مناسب کشت شده. تولید هر درخت ۵ تا ۱۰ کیلو گرم برآورد شد.

* مزد کارگر روزانه حدود ۶۰ یورو و قیمت هر هکتار باغ مثمر ۶۰ هزار یورو است.

* پسته برجا مانده روی درخت در دسامبر (دی ماه) به همراه هرس از درختان پاکسازی می‌شود. * بازدید از گلخانه کوچک تولید نهال: نکته

جالب، تمیزی و دقت بالا در ساخت سازه گلخانه بود. شاهد استفاده از پایه P.terebinthus برای

پسته بودیم و همین‌طور استفاده از پوشش‌های سیاه‌رنگ‌گونی مانند برای کف گلخانه که می‌توانند

نمونه خوبی برای استفاده در باغهای ایران جهت جلوگیری از رشد علف هرز و نیز جلوگیری از تبخیر آب باشند.

پسته‌های پیوندی یک ساله حدود ۲/۵۰ متر رشد طولی داشتند، شرایط آب و هوایی کم‌نور، و همچنین فصل رشد طولانی و احتمالاً

پایه تربیت‌نوس می‌تواند عامل این مقدار رشد نهال باشد.

* ایشان اظهار می‌کرد که ۳ هزار نهال در مناطق دیگر از جمله ایتالیا به فروش می‌رساند.

نظرات سفیر ایران:

* چون یونان در میان کشورهای اروپایی به لحاظ سابقه فرهنگی بسیار پذیرنده ایرانی‌هاست می‌تواند دروازه مناسبی برای ورود محصولات ایران به اروپا باشد.

* با ایجاد شرکت‌های تعاونی مشترک گام مؤثر برای همکاری مشترک با یونانی‌ها بردارید تا راهی برای دور زدن سیاست‌های ضد ایرانی در عرصه اقتصاد و ورود کالا به اروپا ایجاد شود.

* اقتصاد یونان ۷۰ درصد در بخش کشتیرانی، ۲۰ درصد در توریست و ۱۰ درصد در سایر زمینه‌هاست و می‌تواند یک بازار بسیار فعال مصرف و همین‌طور مبدأ ورود برای بازار اروپا باشد.

برداشت کلی:

سیستم فراوری پسته در یونان از نظر رعایت اصول بهداشتی و فنی ایرادهایی دارد، ولی از لحاظ تولید محصولات و فرآورده‌های جانبی پیشرفت کرده است.

* فواصل درختان، بسیار مناسب (۶×۶) و تک پایه با فرم جامی است. هر چند تولید زیاد نداشتند ولی از لحاظ الگوی کشت، مناسب عمل کرده‌اند.

* یک رقم پسته تولیدی شبیه بادامی ریز دارند که در صد پوکی و دهن بست آن بسیار کم است.

* گرچه در چند سال اخیر برنامه‌ای برای توسعه باغهای پسته نداشتند ولی با توجه به اصرار بعضی

دوستان برای انتقال تکنولوژی و افزایش تولید پسته در این کشور، نوع دوستی ما ایرانیان توصیه می‌شود با تأمل و عاقبت اندیشی بیشتر به سمت

استفاده از یونان به عنوان بازار هدف پیش برویم و بیشتر به فکر منفعت تجار و باغدار ایرانی باشیم

تا یونانی، که مطمئناً اگر یک کشور اروپایی مانند یونان به نقطه‌ای از تولید در صنعت پسته برسد که

بتواند بازار اروپا را تأمین کند، جایی برای حضور رقیب‌هایی چون ایران در اروپا نخواهد بود.

آوردن تنها پیوند و پایه یونانی به ایران و کاشت آن در مناطق گرمسیری پسته خیز مفید است

ایران ۳-۴ درخت)، برداشت کمتر و هزینه بیشتر.

* میزان برداشت محصول در هکتار یونان بعلت تک پایه ای و عدم کود دهی صحیح قابل مقایسه با ایران نیست. بقایای پسته روی درختان بعد از برداشت، باعث سیاهی پوست استخوانی پسته و قارچ آفات توکسین شده بود.

* هیأت ایرانی برای همکاری در جهت تقویت صنعت پسته یونان اعلام آمادگی کرد. یونانی ها با استفاده از دانش و تجربه پسته کاران ایران می توانند موفقیت پسته خود را از مرتبه ۵، حداقل به مرتبه ۳ پس از مرکبات برسانند.

* استفاده از انواع پیوندهای ایرانی روی تنها پایه یونان، و همچنین کشت انواع پایه های ایرانی در یونان پیشنهاد می شود.

* تصور می کردیم بتوانیم از دانش و اطلاعات یونانی ها خیلی استفاده کنیم ولی متوجه شدیم که دانش و اطلاعات اعضای گروه ایرانی به مراتب بیش از تولید کنندگان پسته در یونان است. بنظرم حضور گروه پسته ایران، بیشتر باعث خوشحالی آنها شد و از اینکه می توانند از ما کمک بگیرند و صنعت پسته خود را توسعه بخشند شادمان شدند. بنده به سهم خودم از همراهی با گروه اعزامی انجمن پسته بیشتر استفاده بردم و کسب تجربه کردم.

* نکته مثبت و غالب در باغداری یونانی ها، رعایت فاصله استاندارد و کاشت درختان و تک پیوند بودن درختان است. با مشاهده این نوع کاشت خود من مصمم شدم در کاشت درختان این فاصله را حفظ کنم و برای کاشت درخت، بیشتر در هکتار حرص نزنم. در یونان بطور متوسط یک درخت، در

اسپانیا و ترکیه صادر کنند که این برای آنها درآمد ساز است.
* آوردن تنها پیوند و پایه یونانی به ایران و کاشت آن در مناطق گرمسیری پسته خیز مثل طبس، مفید است.

علی جعفری - کارشناس پسته:
* در تولید نهال پسته با توجه به هوای مناسب مدیترانه ای موفق اند و می توانند ضمن رفع نیاز داخلی، نهال پسته را به کشورهای همجوار، از جمله

تفاهم انجمن پسته ایران و اتحادیه کشاورزان یونان

منصور میر حسینی

(کارشناس و تولید کننده پسته)

* نفس و ماهیت سفر دست اندر کاران صنعت پسته به کشورها، حتی اگر چندان سابقه ای در این صنعت نداشته باشند، به ما امکان مشاهده موقعیت های متفاوت و دریافت اطلاعات عینی

مرتبط با صنعت را می دهد؛ از جمله: شناخت منابع آب و خاک و اقلیم و روش های گوناگون کشت و بهره برداری از باغها، تغذیه و مبارزه با آفات، برداشت و فرآوری، تکنولوژی و صنایع مربوط، صنایع جنبی، و تجارت و بازرگانی.

نحوه استفاده از آموزه ها:

* لازم است قبل از هر سفر با تحقیق کافی، منابع موثق و تخصصی کشور

گروه اعزامی موظف باشند با همکاری اعضای گروه، نتایج سفر را تدوین و به انجمن ارائه دهند تا منتشر شود و در اختیار همه قرار گیرد. یک چنین گزارشی حاوی مطالب و اطلاعات لازم با در صد بالای صحت و قطعیت خواهد بود و می تواند بطور ریشه ای به ارتقاء دانش و تجربه اعضا کمک کند، که نتیجه نهایی آن پیشرفت و توسعه هر چه بیشتر صنعت پسته کشور است.

کار آزموده و متخصص نیز در هر بخش از زنجیره تولید انتخاب کند و این گروه از طریق کانالهای ارتباطی سعی کند اشخاص و شرکتهای مؤسسات مرتبط با صنعت در کشور مقصد را شناسایی و پس از هماهنگی با میزبان، برنامه های سفر را به نحوی تنظیم نماید که بتوان بهترین و بیشترین بهره را از وقت و هزینه صرف شده بدست آورد. در بازگشت از سفر نیز مسوولان

هدف، انتخاب و برای تکمیل اطلاعات حاصل، از افراد متخصص داخل کشور استفاده شود. اطلاعات جمع آوری شده قبل از انتشار کنترل گردد تا در صورت ترجمه غلط و یا ناآگاهی منبع، اطلاعات گیرندگان دچار سردرگمی و یا سوء تعبیر نشوند. به این منظور پیشنهاد می شود همراه با علاقمندانی که به این سفرها می روند، انجمن یک گروه

یونانی ها به مصرف پسته محصول وطن خود تعصب دارند

علی شریعت مدار احمدی

* یونانی ها به مصرف پسته محصول وطن خود تعصب دارند و فقط از آن تبلیغ می کنند، با اینکه می دانند پسته آنها فقط یک رقم است و از جهت انس و شکل و مزه غیر قابل رقابت با پسته متنوع ایران می باشد.

* به غیر از مزیت یونان در انتخاب نوع بذر و نهالستان و تربیت درختچه هایی با پایه تربین توس (نوعی بنه) که نیاز به سرمای کمتر دارد و نهالهای پیوند زده، که مسلماً مناسب اقلیم و آب و خاک منطقه است، از وجود دو تکنیک خوب در پسته یونان باید یاد کرد:

۱- چرخ پسته پوست کنی، که بسیار ساده، کم خرج، کم جا، و بی تکلف بنظر می آید، اما کارایی بالا دارد و خروجی آن کاملاً رضایت بخش و بدون گو (پسته پوست دار) است. (ان شاء الله مهندسان اهل فن و همراهان با تهیه عکس و فیلم و الگو برداری لازم، مصمم به تولید از این نوع شده اند).

۲- دستگاه آب شیر کن مغناطیسی: هرچند برد کوتاه دارد و از محل نصب حداکثر تا ۱۰۰۰ متر را جواب می دهد ولی وسیله ای قابل توجه و با کاربری مناسب برای نقاط دارای آب شور کشورمان است.

* باید به یونان نه به عنوان آموز شگاه فلاحه، بلکه به عنوان دروازه و پایگاه تجارت و صادرات پسته ایران

* بهتر است گروه اعزامی به هر سفر به دسته های چند نفری که هر کدام یک سرگروه دارد و همه زیر نظر مدیر گروه هستند، تقسیم شود. این کار می تواند از پراکندگی و سردرگمی اعضای گروه جلوگیری کند. ضمن اینکه با این گروه بندی، چند مشاور در دسترس و همراه مدیر گروه برنامه ها را هماهنگ خواهند کرد.

به اروپا نگاه کرد.
* با شگفتی می گویم علی رغم چهار جنگ خونین بین ایران و یونان در سابقه تاریخی این دو ابر قدرت باستان، یونانی ها به مردم ایران علاقه دارند و برای ایرانیان احترام ویژه ای قائلند؛ حتی امروز در دانشکده فلسفه دانشگاه آتن ۶ واحد درسی در ارتباط با خصوصیات و قوانین کوروش تدریس می شود.

پسته در اقلام صادراتی ایران به آفریقا

صادرات ایران در پنج ماه نخست امسال به قاره آفریقا ۱۸۷ میلیون دلار بود. در پنج ماه سال گذشته ۱۲۲ میلیون دلار کالای غیر نفتی از ایران به آفریقا صادر شده است. مدیرکل دفتر عربی و آفریقایی سازمان توسعه تجارت، عمده ترین شرکای صادراتی ایران در آفریقا را کشورهای موزامبیک، آفریقای جنوبی، سودان، تانزانیا، لیبی، جیبوتی، مصر، ساحل عاج، کنیا و الجزایر اعلام کرد. عمده ترین اقلام صادراتی ایران به قاره آفریقا؛ قیرنفت، اوره، متانول، وازلین، انگور بی دانه، وسایل نقلیه، آمونیاک، موم پارافین، گوگرد و «پسته» است.

پسته وحشی «ونوش»؛ یک منبع غذایی فراموش شده

کوتاه، بساکها بسیار بزرگ و گل ماده شامل کاسه ۳ تا ۴ لبه، تخمدان یک خانه، خامه کوتاه و ۳ تایی است. پسته وحشی را در جنوب، آذربایجان، تهران، کرمان و بلوچستان می توان یافت. در استان کرمانشاه، در مناطق پاوه، اسلام آباد غرب، نوسود، کرد غرب، گیلانغرب، کوه ماکوان جوارود و شهرستان کرمانشاه قابل برداشت است. در فصل بهار از میوه های نارس این درخت بصورت خام استفاده می نمایند. در پاییز، موقع رسیدن میوه ها، به شکل خام به عنوان خشکبار مصرف می شود. از شیرابه این درخت سقر تهیه می کنند.

پسته وحشی با نام علمی pistacia mutica و با نام محلی «ونوش» یا «ونه تاق» یکی از گیاهان خوراکی خودرو و متعلق به خانواده پسته است. این گیاه پسته وحشی بصورت درختچه یا درخت، به ارتفاع ۲ تا ۴ متر و رزین دار است، برگ آن غیر پایا، خزان کننده، مرکب تک شانهای، شامل ۲ تا ۳ جفت برگچه، بادمبرگچه های کرکیوش، برگچه های تخم مرغی یا دراز پهن در انتها کند، فاقد کرک، در حاشیه بطور نامحسوس کرکدار و در سطح رویی شفاف است. گل این گیاه کوچک، تک جنسی و دو گانه، مجتمع در خوشه های ساده یا مرکب، گل نر شامل کاسه پنج لبه با پنج پرچم، میله پرچمها

قیمت پسته معامله شده در بازار تهران و رفسنجان

رقم	درجه پسته	هر کیلو نقدی (تومان)		زمان تحویل
		تهران	رفسنجان	
فندق خندان	۳۰-۳۲ استاندارد (معروف به اروپایی)	۷۲۰۰-۷۵۰۰	✓	نیمه اول مهر
		۷۵۰۰	✓	نیمه اول مهر
فندق دهن بست	۳۰-۳۲ (کیل ۵۰)	۶۴۰۰	✓	نیمه اول مهر
		۶۴۰۰	✓	نیمه اول مهر

سردبیر: علی صادقی

نشریه خبری تحلیلی انجمن پسته ایران

دفتر کرمان: ۰۲۴-۲۴۷۷۹۱۰ / ۰۲۴۱-۲۴۷۷۹۱۰
تلفن: ۰۲۴-۲۴۷۷۹۱۰
پست الکترونیکی: KERMAN@PISTACHIOIRAN.COM

دفتر تهران: ۰۲۱-۲۲۹۶۲۸۹ / ۰۲۱-۲۲۹۶۲۸۹
تلفن: ۰۲۱-۲۲۹۶۲۸۹
پست الکترونیکی: TEHRAN@PISTACHIOIRAN.COM
INFO@PISTACHIOIRAN.COM

سایت انجمن پسته: WWW.PISTACHIOASSOCIATION.COM
تلفن خبرنامه: ۰۲۱-۲۲۹۶۲۳۷۱
ایمیل خبرنامه: khabarnamep@yahoo.com

یونان در تولید نهال پسته بسیار موفق است و ضمن رفع نیاز داخلی آنرا به دیگر کشورهای بالکان صادر می کند